

1 Αυγούστου 2016

Η στάση του κράτους σχετικά με την εκπαίδευση των μειονοτήτων (Μπαϊκούση Σταυρούλα - Ελένη, Δασκάλα)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2ae4GOj>]

Σχετικά με τις εκπαιδευτικές πρακτικές που πρέπει να χρησιμοποιούν επέλεξαν την θεσμοθέτηση τμημάτων ενίσχυσης για την δεύτερη γλώσσα και τη διδασκαλία της μητρικής τους γλώσσας στο σχολικό πλαίσιο. Αναφορικά με τις διδακτικές πρακτικές φάνηκε να προτιμούν την άμεση διόρθωση των παρεμβολών της μητρικής τους γλώσσας, την εξωσχολική έκθεση του μαθητή και στις δυο γλώσσες και τη χρήση της μητρικής τους μόνο όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Σε μια άλλη έρευνα, των Στάμου και Γρίβα, η οποία διεξήχθη το 2011, διερευνήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με θέματα που αφορούν την εκπαίδευση των δίγλωσσων μαθητών με ή χωρίς μαθησιακές δυσκολίες. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 40 εκπαιδευτικοί του Νομού Θεσσαλονίκης. Τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τα χαρακτηριστικά των δίγλωσσων μαθητών έδειξαν ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών υποστήριξε πως υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στους δίγλωσσους και τους μονόγλωσσους. Σημαντικός αριθμός ανέφερε ωστόσο ότι οι δίγλωσσοι μαθητές αναπτύσσουν διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση και επίγνωση. Οι περισσότεροι βέβαια εστίασαν στα αρνητικά τους χαρακτηριστικά. Αναφορικά με τη σχολική επίδοση, οι μισοί συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η διγλωσσία δεν είναι απαραίτητα αιτία ανεπαρκούς σχολικής επίδοσης, ενώ άλλοι ανέφεραν την εξάρτηση του γνωστικού επιπέδου των μαθητών με το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους. Αρκετοί υποστήριξαν ότι η επίδοσή τους μπορεί να βελτιωθεί μέσα από την αξιοποίηση της μητρικής τους γλώσσας στη διδασκαλία και επισήμαναν τη δυσκολία τους στη παραγωγή γραπτού λόγου σε αντίθεση με τα θετικά μαθήματα όπου και είναι αρκετά καλοί. Επίσης, σε σχέση με τις εκπαιδευτικές

παρεμβάσεις σε δίγλωσσους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες οι μισοί δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν με ποιο τρόπο πρέπει να τις αντιμετωπίσουν, ενώ κάποιοι άλλοι πρότειναν ένα συνδυασμό μεθόδων και τεχνικών. Όλοι δήλωσαν αναγκαία τη συνεργασία με κατάλληλους φορείς και οι μισοί περίπου δήλωσαν άγνοια για τις μεθόδους που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν. Οι πλειοψηφία των συμμετεχόντων δηλώσαν ότι το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα δεν καλύπτει τις ανάγκες των δίγλωσσων μαθητών και ότι δεν έχουν την κατάλληλη κατάρτιση για να διαχειριστούν τέτοιες ομάδες μαθητών με αποτέλεσμα να επιζητούν επιμορφωτικές δράσεις που να συνδυάζουν τη θεωρία με τη πράξη έχοντας τη μορφή της ενδοσχολικής επιμόρφωσης και της διαρκούς επαναλαμβανόμενης επιμόρφωσης.

1.5 Ο Ρόλος του Κράτους

Στο επίπεδο της εκπαίδευσης και της πρόσβασης των παιδιών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η στάση της Ελληνικής πολιτείας ήταν διαφορετική απέναντι σε αλλοδαπούς και μειονότητες, καθώς διακρίνεται μια μεγαλύτερη ευαισθησία. Η μέριμνα για την εκπαίδευση των παλιννοστούντων από το επίσημο ελληνικό κράτος ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας το '70 και είχε κυρίως «προνοιακό και φιλανθρωπικό χαρακτήρα» (Δαμανάκης, 1997). Τη δεκαετία του '80 έως το 1996 σημειώθηκε ραγδαία δημογραφική μεταβολή στην Ελλάδα, λόγω αύξησης των μεταναστών και των ομογενών Ποντίων και Βορειοηπειρωτών. Από το 1996 μέχρι σήμερα δημιουργούνται νέες δυνατότητες για την αποτελεσματική επίλυση των προβλημάτων της εκπαίδευσης αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών (νόμος 2413/96).

Στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης πάρθηκαν τα εξής διοικητικά μέτρα: ψήφιση του νόμου 2413/96, ίδρυση του Ινστιτούτου Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Ι.Π.Ο.Δ.Ε.), αναδιαμόρφωση των Τάξεων Υποδοχής και υλοποίηση μεγάλων προγραμμάτων με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ινστιτούτο Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Ι.Π.Ο.Δ.Ε.), είχε ως βασική αποστολή του την εκμάθηση της ελληνικής παιδείας στους ομογενείς, ιδιαίτερα σε νέους και παιδιά, και τη παροχή βοήθειας στην εκπαιδευτική ένταξη των μεταναστών ή παλιννοστούντων μαθητών ή μαθητές που προέρχονται από ευάλωτα στον εκπαιδευτικό αποκλεισμό κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια (Νικολάου,2005). Πιο συγκεκριμένα, έχει την ευθύνη να καταρτίζει προγράμματα Σπουδών, να παράγει διδακτικά εγχειρίδια, να επιμορφώνει στελέχη της εκπαίδευσης, να διεξάγει έρευνα, να συμβουλεύει τη Πολιτεία για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής κ.ά (<http://dim-diapol-falir.att.sch.gr/ipode.htm>).

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι) έχει και αυτό να δείξει σημαντικό έργο στην εκπαίδευση των δίγλωσσων μαθητών. Έχει δημιουργήσει Προγράμματα Σπουδών που διδάσκουν την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, έχει συγγράψει βιβλία για τη διδασκαλία της γλώσσας, έχει διοργανώσει επιμορφωτικά σεμινάρια και έχει διαμορφώσει ένα κριτήριο κατάταξης των δίγλωσσων μαθητών σε γλωσσικό επίπεδο. Γίνεται φανερό ότι υπάρχει μεγάλος κίνδυνος το Π.Ι να επικαλύπτει τις αρμοδιότητες του Ι.Π.Ο.Δ.Ε. γι' αυτό πρέπει να οριστούν επακριβώς οι αρμοδιότητές τους προκειμένου να υπάρξει μια συντονισμένη και αποτελεσματική δράση. Από το 2012 και μετά το Π.Ι μετονομάστηκε σε Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), (http://www.iep.edu.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=106&la

[Συνεχίζεται]